

Sygn. akt IV U 828/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2017r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Małgorzata Wierzbicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 marca 2017r. w S.

odwołania T. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 9 sierpnia 2016 r. (Nr (...) - (...) - (...))

w sprawie T. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o należności z tytułu składek

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala iż decyzja z dnia 09 sierpnia 2016 r. o odmowie umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy obciążających T. G. została wydana przedwcześnie i zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. do wydania decyzji w przedmiocie wniosku T. G. z 19 grudnia 2014 r. o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek, po zrealizowaniu umowy nr (...) z dnia 30 czerwca 2016 r. zawartej między T. G. a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek, albo po wcześniejszym rozwiązaniu tej umowy z przyczyn określonych w jej paragrafie 7.

Sygn. akt IV U 826/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 9 sierpnia 2016r Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. działając na podstawie art.83 ust.1 pkt 3 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art.1 ust.13 pkt 2 ustawy z 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność odmówił T. G. umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2003r. do grudnia 2003r., za miesiąc styczeń 2004r., za okres od września 2004r. do września 2007r. oraz od czerwca 2008r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 46 833,36 złotych, z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2003r. do grudnia 2003r., za miesiąc styczeń 2004r. oraz za okres od października 2004r. do września 2007r. oraz od czerwca 2008r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 16 483,17 złotych oraz z tytułu składek

na Fundusz Pracy za okres od listopada 2003r. do grudnia 2003r., od września 2004r. do września 2007r. oraz od czerwca 2008r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 3 525,14 złotych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał m.in., że we wcześniejszej decyzji z 22 maja 2015r., wydanej po rozpatrzeniu wniosku T. G. z 19 grudnia 2014r. o umorzenie należności z tytułu składek na podstawie w/w ustawy z 9 listopada 2012r., organ określił należności podlegające umorzeniu, jak również warunki umorzenia, które to warunki należało spełnić w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 22 maja 2015r. (co nastąpiło z dniem 3 lipca 2015r.), z wyjątkiem sytuacji, w której należności niepodlegające umorzeniu zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności, wówczas warunek ten uważa się za spełniony po ich opłaceniu. Organ rentowy wskazał, że niepodlegające umorzeniu składki wraz z odsetkami za zwłokę są opłacane przez T. G. w ramach układu ratalnego określonego umową z 30 czerwca 2016r. o rozłożenie na raty należności z tytułu składek, jednakże z dalszych ustaleń wynika, że w obowiązującym terminie, tj. do 3 lipca 2015r. T. G. nie opłacił należności z tytułu kosztów egzekucyjnych naliczonych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w S.. Koszty te zostały uregulowane w dniu 8 lipca 2016r. W tych okolicznościach organ rentowy stwierdził, że na dzień wydania przedmiotowej decyzji na koncie rozliczeniowym T. G. istnieją należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy niepodlegające umorzeniu, które spłaca w układzie ratalnym, natomiast koszty egzekucyjne należne Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w S. nie zostały zapłacone w terminie, stąd warunek określony w art.1 ust.10 ustawy z 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność nie został spełniony.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył T. G. wnosząc o jej zmianę poprzez umorzenie należności z tytułu składek. W uzasadnieniu stanowiska wskazał, że koszty egzekucyjne w Urzędzie Skarbowym opłacił z opóźnieniem, ale wynikało to z konieczności zgromadzenia pieniędzy w kwocie kilkudziesięciu tysięcy złotych. Podniósł, że przekroczenie terminu zapłaty kosztów egzekucyjnych o 5 dni nie spowodowało dla budżetu państwa praktycznie żadnej szkody, natomiast dla niego odmowa umorzenia należności w kwocie kilkudziesięciu tysięcy złotych będzie oznaczała niemożność prowadzenia dalszej działalności gospodarczej i w rezultacie pozbawi go środków do życia (odwołanie k.2-3 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od płatnika składek na rzecz organu rentowego kosztów postępowania wg norm przepisanych. W uzasadnieniu stanowiska przywołał okoliczności powołane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, nadto podniósł, że zarówno decyzja z 22 maja 2015r. określająca warunki umorzenia, jak i układ ratalny z 30 czerwca 2016r. jednoznacznie wskazywały termin i sposób spłaty należności niepodlegających umorzeniu. Płatnik składek miał możliwość odwołania się od tej decyzji, o czym był poinformowany, skoro tego nie uczynił to znaczy, że uznał ją i zrozumiał. W okresie roku od uprawomocnienia się decyzji z 22 maja 2015r. płatnik składek miał opłacić koszty egzekucyjne w wysokości 2 114,68 złotych, co do pozostałych należności organ rentowy zgodził się na rozłożenie ich na raty. Dlatego powoływanie się przez niego na niemożność terminowego uiszczenia kosztów egzekucyjnych jest nieuzasadnione, a brak terminowej zapłaty tych kosztów wynika z niedbalstwa płatnika składek, a nie braku środków finansowych, których wysokość w skali 12 miesięcy nie była kwotą znaczną. W tych okolicznościach płatnik składek świadomie uchylał się od obowiązku opłacenia kosztów egzekucyjnych i sam doprowadził do przekroczenia terminu spłaty należności przez co nie spełnił warunku określonego w decyzji z 22 maja 2015r. i w art.1 ust.10 ustawy abolicyjnej (odpowiedź na odwołanie k.4-7 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 19 grudnia 2014r. wpłynął do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniosek T. G. złożony na podstawie ustawy z 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, w którym wniósł o umorzenie nieopłaconych należności na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za cały okres objęty ustawą z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, którą zawiesił z dniem 30 września 2013r. (wniosek z 19 grudnia 2014r. k.1 akt organu rentowego).

W następstwie tego wniosku organ rentowy przeprowadził postępowanie w przedmiocie określenia warunków umorzenia, o czym informował płatnika składek w pismach z 19 lutego 2015r. i 19 marca 2015r. (pisma z 19 lutego 2015r. i 19 marca 2015r. z potwierdzeniem odbioru k.31-32 akt organu rentowego). W wyniku powyższego, działając na podstawie art.1 ust.8 ustawy z 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, organ rentowy w dniu 22 maja 2015r. wydał decyzję, w której uchylił wcześniejszą decyzję określającą warunki umorzenia z 17 kwietnia 2015r. (złożona na k.33-34 akt organu rentowego) oraz wskazał, że:

I. wg stanu na dzień 19 grudnia 2014r. (data złożenia wniosku) umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na:

- ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2003r. do grudnia 2003r., za miesiąc styczeń 2004r., za okres od września 2004r. do września 2007r. oraz za okres od czerwca 2008r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 46 833,36 złotych, w tym z tytułu składek w kwocie 23 388,31 złotych, z tytułu odsetek w kwocie 23 040,35 złotych i z tytułu kosztów upomnienia w kwocie 404,70 złotych,

- ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2003r. do grudnia 2003r., za miesiąc styczeń 2004r., za okres od października 2004r. do września 2007r. oraz za okres od czerwca 2008r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 16 483,17 złotych, w tym z tytułu składek w kwocie 8 336,71 złotych, odsetek w kwocie 8 040,86 złotych i z tytułu kosztów upomnienia w kwocie 105,60 złotych,

- na Fundusz Pracy za okres od listopada 2003r. do grudnia 2003r., od września 2004r. do września 2007r. oraz od czerwca 2008r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 3 525,14 złotych, w tym z tytułu składek w kwocie 1 743,73 złotych, odsetek w kwocie 1 693,41złoty i z tytułu kosztów upomnienia w kwocie 88 złotych,

II. warunkiem umorzenia w/w należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Rady Ministrów z 18 kwietnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powtórzył, że należności niepodlegające umorzeniu podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się tej decyzji, ponadto, jeżeli w w/w terminie należności niepodlegające umorzeniu, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie rozłożony termin ich płatności, warunek ten uważa się za spełniony po ich opłaceniu. Ponadto wskazał, że na dzień złożenia wniosku o umorzenie ,tj. na dzień 19 grudnia 2014r. na koncie rozliczeniowym płatnika składek figurują należności niepodlegające umorzeniu, a bieżąca informacja w tym zakresie powinna być uzyskana w momencie ich regulowania. Przedmiotowa decyzja doręczona została płatnikowi składek w dniu 2 czerwca 2015r. i wobec braku jej zaskarżenia uprawomocniła się z dniem 3 lipca 2015r. ,tj. po upływie miesiąca od doręczenia jej płatnikowi składek (decyzja z 22 maja 2015r. o warunkach umorzenia należności z potwierdzeniem odbioru przez płatnika składek k.41-42 akt organu rentowego).

W dniu 30 czerwca 2016r. organ rentowy i płatnik składek zawarli umowę nr (...) o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek, w której na podstawie art.29 ust.1 i 1a ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych rozłożyli na raty należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy w łącznej kwocie 51 065,13 złotych (w tym odsetki za zwłokę i koszty upomnienia) obciążające płatnika składek, a niepodlegające umorzeniu w myśl w/w decyzji z 22 maja 2015r. W umowie strony przewidziały, że należności opłacane będą w miesięcznych ratach w wysokości i w terminach określonych szczegółowo w załączniku do umowy, przy czym termin płatności ostatniej raty strony określili na 10 kwietnia 2019r. W paragrafie 7 przedmiotowej umowy jej strony przewidziały enumeratywnie sytuacje, w których umowa ulega rozwiązaniu powodując wymagalność

należności z tytułu składek wraz z odsetkami (umowa z 30 czerwca 2016r. o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek wraz z załącznikami k.61-67 akt organu rentowego i w kopii na k.11-24 akt sprawy). Do chwili rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie płatnik składek terminowo i w pełnej wysokości uregulował raty od 1 do 7, tj. za od 20 lipca 2016r. do 10 stycznia 2017r. wynikające z harmonogramu spłat przewidzianego w załączniku do powyższej umowy (informacja organu rentowego z 31 stycznia 2017r. k.31 akt sprawy).

W okresie od 15 stycznia 2016r. do 9 lutego 2016r. trwała wymiana pism między Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w S. a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.. W piśmie z 15 stycznia 2016r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w S. zwrócił się do organu rentowego z wnioskiem o udzielenie informacji, czy wobec płatnika składek została wydana decyzja określająca warunki umorzenia należności w trybie ustawy z 9 listopada 2012r., co jest niezbędne do wyliczenia przez organ egzekucyjny kosztów egzekucyjnych, do których uiszczenia zobowiązany jest płatnik składek (pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. z 15 stycznia 2016r. skierowane do organu rentowego k.44 akt organu rentowego). W odpowiedzi na powyższe, w piśmie z 9 lutego 2016r. organ rentowy poinformował Naczelnika Urzędu Skarbowego w S., że w dniu 22 maja 2015r. została wydana decyzja określająca warunki umorzenia, która uprawomocniła się w dniu 3 lipca 2015r. (pismo organu rentowego z 9 lutego 2016r. skierowane do Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. k.45-48 akt organu rentowego). W następstwie powyższego, w dniu 26 lutego 2016r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w S. skierował do płatnika składek pismo, w którym poinformował go, że wysokość kosztów egzekucyjnych niepodlegających umorzeniu należnych na dzień złożenia wniosku o umorzenie należności w trybie ustawy z 9 listopada 2012r. wynosi 2 114,68 złotych i kwotę tę należy wpłacić na konto Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. do 3 lipca 2016r. (pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. z 26 lutego 2016r. skierowane do płatnika składek k.49 akt organu rentowego).

Płatnik składek uregulował koszty postępowania egzekucyjnego od należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu (spłacanych w ramach układu ratalnego z 30 czerwca 2016r.) w dniu 8 lipca 2016r., a zatem 5 dni po (pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. z 11 lipca 2016r. k.52 akt organu rentowego).

Po zawarciu przez organ rentowy i płatnika składek w dniu 30 czerwca 2016r. umowy o rozłożeniu na raty należności niepodlegających umorzeniu i w związku z zawarciem tej umowy, postanowieniami z 10 listopada 2016r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w S. na wniosek organu rentowego zawiesił postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie tytułów wykonawczych obejmujących należności niepodlegające umorzeniu, co do których strony ustaliły, że płatnik składek będzie je spłacał ratalnie w ramach w/w umowy z 30 czerwca 2016r. (kopie postanowień Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. z 10 listopada 2016r. o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego złożone w aktach organu rentowego na k.5-9 sporządzonych kopii).

Zaskarżoną decyzją z 9 sierpnia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.83 ust.1 pkt 3 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art.1 ust.13 pkt 2 ustawy z 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność i wskazując na nieopłacenie przez płatnika składek w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 22 maja 2015r. określającej warunki umorzenia, kosztów egzekucyjnych należnych Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w S., odmówił płatnikowi składek umorzenia należności z tytułu składek na:

a) ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2003r. do grudnia 2003r., za miesiąc styczeń 2004r., za okres od września 2004r. do września 2007r. oraz za okres od czerwca 2008r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 46 833,36 złotych, w tym z tytułu składek w kwocie 23 388,31 złotych, z tytułu odsetek w kwocie 23 040,35 złotych i z tytułu kosztów upomnienia w kwocie 404,70 złotych,

b) ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2003r. do grudnia 2003r., za miesiąc styczeń 2004r., za okres od października 2004r. do września 2007r. oraz za okres od czerwca 2008r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 16 483,17 złotych, w tym z tytułu składek w kwocie 8 336,71 złotych, odsetek w kwocie 8 040,86 złotych i z tytułu kosztów upomnienia w kwocie 105,60 złotych,

c) na Fundusz Pracy za okres od listopada 2003r. do grudnia 2003r., od września 2004r. do września 2007r. oraz od czerwca 2008r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 3 525,14 złotych, w tym z tytułu składek w kwocie 1 743,73 złotych, odsetek w kwocie 1 693,41 złotych i z tytułu kosztów upomnienia w kwocie 88 złotych (decyzja z 9 sierpnia 2016r. k.58-59 akt organu rentowego).

UZASADNIENIE

Odwołanie płatnika składek T. G. od decyzji z 9 sierpnia 2016r. odmawiającej mu umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy okazało się uzasadnione i skutkowało zmianą zaskarżonej decyzji, aczkolwiek nie w sposób polegający na umorzeniu tych należności.

Przypomnieć należy, że przedmiotowa decyzja wydana została w trybie przepisów ustawy z 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012r., poz.1551), zwanej dalej „ustawą”. Przepisy tej ustawy, zwanej również ustawą abolicyjną, dały osobom, podlegającym w okresie od 1 stycznia 1999r. do 28 lutego 2009r. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, możliwość skorzystania z umorzenia nieopłaconych na te ubezpieczenia składek za okres od 1 stycznia 1999r. do 28 lutego 2009r. (i w dalszej kolejności składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy) oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych oraz kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego – art.1 ust.1 i ust.6 ustawy. Ustawodawca przewidział, że postępowanie w sprawie umorzenia tych należności odbywać się będzie etapami, które obejmować będą: 1/ określenie przez organ rentowy należności podlegających umorzeniu oraz warunków takiego umorzenia, 2/ realizację przez płatnika składek warunków umorzenia i 3/ rozstrzygnięcie przez organ rentowy o umorzeniu należności lub o odmowie umorzenia w zależności od tego, czy spełnione zostały warunki umorzenia. I tak, w art.1 ust.8 ustawy wskazano, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust.1 i 6 (podlegające umorzeniu), z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych. W art.1 ust.10 ustawy sprecyzowano, że warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust.1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust.13 pkt 1 ustawy (rozstrzygającej o umorzeniu należności), niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od 1 stycznia 1999r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego, przy czym w ustępie 11 art.1 ustawy wskazano, że niepodlegające umorzeniu należności, wymienione w przytoczonym wyżej ustępie 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia, a także kwoty należności podlegających umorzeniu. Zasada spłaty należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia znajduje wyłączenie w sytuacji określonej w art.1 ust.12 ustawy, a zatem w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia, niepodlegające umorzeniu należności, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności. Wówczas warunek umorzenia w postaci spłaty należności niepodlegających umorzeniu uważa się za spełniony po ich opłaceniu.

Analizując powyższe uregulowania ustawy i odnosząc je do okoliczności sprawy Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że zaskarżona decyzja z 9 sierpnia 2016r. odmawiająca T. G. umorzenia należności z tytułu składek określonych szczegółowo w tejże decyzji oraz we wcześniejszej decyzji z 22 maja 2015r., została wydana przedwcześnie. Wydając przedmiotową decyzję organ rentowy działał na podstawie art.1 ust.13 pkt 2 ustawy ,tj. stwierdził, że wobec niespełnienia przez płatnika składek warunku umorzenia w postaci spłaty należności niepodlegających umorzeniu zachodzą podstawy do odmowy umorzenia należności. Stwierdzając niespełnienie przez płatnika składek warunku umorzenia należności organ rentowy - jak wynika z uzasadnienia zaskarżonej decyzji – miał na względzie wpływ

terminu 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 22 maja 2015r. i brak uregulowania w tym terminie przez płatnika składek należności niepodlegających umorzeniu. W ocenie Sądu takie działanie organu rentowego nie uwzględnia wszystkich okoliczności sprawy. Z przedstawionych wcześniej ustaleń faktycznych wynika bowiem, że po wydaniu przez organ rentowy w dniu 22 maja 2015r. decyzji co do warunków umorzenia oraz należności podlegających umorzeniu i po uprawomocnieniu się tej decyzji, strony ,tj. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. oraz płatnik składek zawarli w dniu 30 czerwca 2016r. umowę o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu. W tych okolicznościach zastosowanie w sprawie znajduje przepis art.1 ust.12 ustawy, zgodnie z którym, w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia, niepodlegające umorzeniu należności zostaną rozłożone na raty, warunek umorzenia pozostałych objętych postępowaniem należności z tytułu składek, uważa się za spełniony po ich opłaceniu. Oczywiście spłata tych niepodlegających umorzeniu należności – aby można było mówić o realizacji warunków umorzenia - powinna nastąpić w terminie ustalonym przez strony w umowie o rozłożeniu na raty. Jak wynika z wcześniejszych ustaleń Sądu, strony niniejszego postępowania w dniu 30 czerwca 2016r. zawarły umowę o rozłożeniu na raty niepodlegających umorzeniu należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy obejmujących kwoty zaległych składek oraz odsetki za zwłokę, przy czym jak wynika z załączonego do tej umowy harmonogramu spłat, najdalszy termin spłaty należności z tytułu składek upływa w dniu 10 kwietnia 2019r. (umowa k.61-67 akt organu rentowego). W tych okolicznościach oraz w świetle powyższych regulacji uzasadnione jest stwierdzenie, że wydając w dniu 9 sierpnia 2016r. decyzję o odmowie umorzenia należności obciążających T. G. organ rentowy nie zastosował się do dyspozycji art.1 ust.12 ustawy, który w sytuacji zawarcia umowy o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek, termin spłaty należności niepodlegających umorzeniu określa poprzez odesłanie do przedmiotowej umowy i zawartego w niej terminu spłaty tychże należności. Poza sporem pozostaje bowiem, że termin spłaty przez T. G. należności niepodlegających umorzeniu jeszcze nie upłynął, a ponadto jak wynika z informacji udzielonej przez organ rentowy w piśmie z 31 stycznia 2017r. (na k.31 akt sprawy), płatnik składek terminowo reguluje raty wynikające z harmonogramu zawartego w umowie z 30 czerwca 2016r. W tych okolicznościach - w ocenie Sądu – w chwili podejmowania przez organ rentowy zaskarżonej decyzji, jak też w chwili rozstrzygnięcia przez Sąd, brak było podstaw zarówno do odmowy umorzenia należności objętych postępowaniem zainicjowanym wnioskiem płatnika składek z 19 grudnia 2014r., jak też do umorzenia tych należności. Z uwagi na obowiązywanie między stronami umowy o rozłożeniu na raty należności niepodlegających umorzeniu, podejmowanie decyzji w przedmiocie wniosku płatnika składek o umorzenie należności było przedwczesne. W ocenie Sądu decyzja w tym przedmiocie powinna być podjęta bądź to po zrealizowaniu w/w umowy z 30 czerwca 2016r. o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek, bądź to wcześniej ,tj. po rozwiązaniu przedmiotowej umowy z przyczyn określonych w jej paragrafie 7. Zauważyć bowiem należy, że w paragrafie 7. tejże umowy organ rentowy i płatnik składek zawarli zamknięty katalog sytuacji, z których zaistnienie choćby jednej skutkować będzie rozwiązaniem umowy i w dalszej kolejności wymagalnością należności z tytułu składek i odsetek za zwłokę podlegających ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej (umowa k.66v akt organu rentowego). Nie ulega wątpliwości, że w dacie wydawania zaskarżonej decyzji żaden z opisanych przypadków - ani zrealizowania umowy z 30 czerwca 2016r., ani jej wcześniejszego rozwiązania nie nastąpił.

W ocenie Sądu za okoliczność przemawiającą za odmową umorzenia należności określonych w decyzji o warunkach umorzenia z 22 maja 2015r. nie może być uznany fakt opłacenia przez T. G. kosztów postępowania egzekucyjnego, ustalonych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w S., dotyczącego należności niepodlegających umorzeniu (których dotyczy w/w umowa z 30 czerwca 2016r.), w dniu 8 lipca 2016r., a zatem po upływie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 22 maja 2015r. o warunkach umorzenia. W ocenie Sądu fakt zawarcia przez strony umowy o rozłożeniu na raty należności niepodlegających umorzeniu i rozłożenie tej spłaty na okres kilku lat powoduje, że brak jest podstaw do uznania, iż koszty egzekucyjne dotyczące tych należności, powstałe do chwili wystąpienia z wnioskiem o umorzenie, powinny być opłacone w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 22 maja 2015r. Zawarcie umowy o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek skutkowało bowiem zawieszeniem postępowania egzekucyjnego dotyczącego tych należności na okres realizacji zawartej umowy – vide: §5 pkt 1 umowy z 30 czerwca 2016r. (k.66 akt organu rentowego) oraz postanowienia Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. z 10 listopada 2016r. o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego w zakresie należności objętych umową o rozłożeniu należności niepodlegających

umorzeniu na raty - w aktach organu rentowego). W tych zaś okolicznościach nieuzasadnione jest warunkowanie umorzenia należności od uiszczenia kosztów egzekucyjnych w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji o warunkach umorzenia, w sytuacji gdy same należności z tytułu składek - których dotyczyło przedmiotowe postępowanie egzekucyjne - podlegają spłacie w dłuższej - ustalonej przez strony perspektywie czasowej. Zauważyć przy tym należy, że niezrealizowanie przez płatnika składek zawartej umowy skutkować ma - zgodnie umową - rozwiązaniem tej umowy i w dalszej kolejności koniecznością kontynuowania egzekucji tychże należności - vide: paragraf 7 pkt 4 umowy z 30 czerwca 2016r. (k.66v akt organu rentowego). Do tożsamyh wniosków prowadzi analiza uregulowań zawartych w art.1 ust.10, 11 i 12 ustawy. W ustępie 10 ustawodawca wymienił należności z tytułu składek oraz inne kwoty - odsetki, opłaty prolongacyjne i dodatkowe, koszty upomnienia oraz koszty egzekucyjne, których spłata warunkuje umorzenie należności z tytułu składek. Następnie, w ustępie 11. ustawodawca wskazał, że niepodlegające umorzeniu należności - już bez ich wyliczenia, co wskazuje, że słowo należności dotyczy nie tylko składek, ale wszystkich w/w należności - podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji o warunkach umorzenia. Wreszcie w ustępie 12. ustawodawca wprowadził wyjątek od zasady określonej w w/w ustępie 11. określającym termin spłaty należności na 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia, wskazując, że w przypadku zawarcia umowy o rozłożeniu należności z tytułu składek na raty, warunek, o którym mowa w ustępie 10, a zatem spłaty określonych w tym ustępie należności (nie tylko składek i odsetek za zwłokę) uważa się za spełniony po ich opłaceniu, a zatem w terminie określonym w zawartej umowie.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że nawet w przypadku przyjęcia, że należności z tytułu kosztów egzekucyjnych - tu ustalonych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w S., powinny być opłacone przez płatnika składek wcześniej niż należności z tytułu składek i odsetek objęte umową o rozłożeniu na raty z 30 czerwca 2016r., tj. w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 22 maja 2015r., to w okolicznościach sprawy brak jest podstaw do stosowania sankcji w postaci odmowy umorzenia należności. Podkreślić bowiem należy, że obowiązkiem organu rentowego jest określenie w decyzji, o której mowa w art.1 ust.8 ustawy, warunków umorzenia i należności podlegających umorzeniu. W ocenie Sądu określenie warunków umorzenia, skoro następuje decyzji administracyjnej, powinno być zindywidualizowane, a zatem powinno odnosić się do sytuacji danego płatnika składek występującego z wnioskiem o umorzenie należności w trybie ustawy abolicyjnej. Dlatego określenie warunków umorzenia nie może sprowadzać się do przytoczenia ogólnych zapisów ustawy. Tymczasem, jak wynika z analizy decyzji z 22 maja 2015r. (na k.42-42v akt organu rentowego), w pkt II sentencji tej decyzji organ rentowy ograniczył się do wskazania, że warunkiem umorzenia należności, określonych w pkt I decyzji, jest spłata należności niepodlegających umorzeniu, a dalej wskazał, że należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie, należy uregulować w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie wg zasad określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych oraz w rozporządzeniu wykonawczym. Nie ulega wątpliwości, że wśród tak określonych warunków umorzenia należności organ rentowy nie sformułował warunku w postaci uiszczenia kosztów postępowania egzekucyjnego. Z kolei w uzasadnieniu w/w decyzji z 22 maja 2015r. organ rentowy przytoczył ustęp 10 art.1 ustawy, w którym mowa m.in. o kosztach postępowania egzekucyjnego, ale przytoczenie w uzasadnieniu decyzji zapisu ustawy nie może być uznane za określenie warunków umorzenia. Wskazać przy tym należy, że w uzasadnieniu powyższej decyzji znalazł się akapit sporządzony pogrubioną czcionką, w którym organ rentowy stwierdza, że na koncie płatnika składek na dzień złożenia wniosku widnieją należności niepodlegające umorzeniu, ale w dalszym ciągu nawet nie zasygnalizował, że są wśród nich koszty egzekucyjne, które należy uiścić na rzecz Naczelnika Urzędu Skarbowego i to pod rygorem odmowy umorzenia należności określonych w pkt I decyzji (k.41 akt organu rentowego). Wobec takiej treści decyzji z 22 maja 2015r. fakt uiszczenia przez płatnika składek należności z tytułu kosztów egzekucyjnych w dniu 8 lipca 2016r., a zatem po upływie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji z 22 maja 2015r. (co nastąpiło w dniu 3 lipca 2016r.), nie może być poczytany za niewypełnienie warunków umorzenia należności podlegających umorzeniu i to niezależnie od pisma skierowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. do płatnika składek w dniu 26 lutego 2016r., wskazującego na obowiązek zapłaty kwoty 2 114,68 złotych (na k.49 akt organu rentowego). Pouczenie o obowiązku zapłaty kosztów egzekucyjnych na rzecz Naczelnika Urzędu Skarbowego pod rygorem odmowy umorzenia należności, powinno zawierać się w decyzji organu rentowego z 22 maja 2015r. wydanej w trybie art.1 ust.8 ustawy abolicyjnej, a

nie w dalszej korespondencji sporządzonej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego, który nie jest stroną postępowania toczącego się na podstawie w/w ustawy.

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności, w tym fakt uiszczenia przez płatnika składek kosztów egzekucyjnych, Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.